

Î N C H E I E R E
Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ

14 ianuarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,
în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de avocatul Iudin Gheorghe în interesele recurentului Neghină Marin,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Răul Vadim și Donțu Oleg împotriva societății pe acțiuni „Edilitar”, Neghină Marin, Comisia Națională a Pieții Financiare și intervenientul accesoriu Banca Comercială „Eximbank” cu privire la declararea nulității absolute a actului juridic,

împotriva deciziei Curții de Apel Bender din 12 iunie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de către Neghină Marin și Banca Comercială „Eximbank” societate pe acțiuni, și menținută hotărârea judecătorească Căușeni din 07 februarie 2014,

a c o n s t a t a t :

La 06 octombrie 2009, Răul Vădim și Donțu Oleg, s-au adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare judecată împotriva societății pe acțiuni „Edilitar”, Neghină Marin, Comisiei Naționale a Pieții Financiare și intervenientul accesoriu Banca Comercială „Eximbank” în care a solicitat anularea tranzacției de vânzare-cumpărare în cadrul ofertei publice declarate de Neghină Marin a 1223 acțiuni la prețul de 20,90 lei deținute de către societatea pe acțiuni „Edilitar” în capitalul social al societății pe acțiuni „Macara”, cu întoarcerea părților în poziția inițială.

Ulterior în cadrul examinării pricinii în fond reclamanții și-au modificat cerințele din acțiune și au solicitat declararea nulității absolute a tranzacției de înstrăinare a 1223 acțiuni deținute la societate pe acțiuni „Edilitar” în capitalul social al societății pe acțiuni „Macara” în temeiul art. 220 alin.1) Cod civil.

În motivarea pretențiilor formulate au menționat că, dețin calitatea de acționari ai societății pe acțiuni „Edilitar” cu cotele părți din capitalul social al întreprinderii, Răul Vădim -1,06 % și Donțu Oleg - 14,38 %.

Susțin reclamanții că, le-au fost lezate drepturile și interesele legitime, prin încheierea tranzacției cu privire la înstrăinarea a 1223 acțiuni deținute de societatea pe acțiuni „Edilitar”, în persoana administratorului Avramioti Vasiliu, deținute de societate în societate pe acțiuni Macara”.

Se indică că, în perioada lunii iulie 2008 au aflat, că în adresa societății pe acțiuni Edilitar” au parvenit două oferte de procurare a 1223 acțiuni deținute de societate în capitalul social al societății pe acțiuni „Macara” - una la prețul de

20,90 lei înaintată de către acționarul societatea pe acțiuni „Macara” Neghină Marin, iar alta la prețul de 70,00 lei, înaintată de către acționarul societatea pe acțiuni „Macara” Haitur Valeriu.

Ulterior administratorul societății pe acțiuni „Edilitar” Avramioti Vasiliu a acceptat oferta de 20,90 lei, în acest mod producând prejudicii societății și respectiv, acționarilor în sumă de $(70 \text{ lei} - 90 \text{ lei}) \times 1223 = 60049,30 \text{ lei}$. Au insistat ca administratorul să retragă cererea de vânzare a acțiunilor date la prețul de 20,90 lei și depunerea unei alte cereri de vânzare la prețul de 70,00 lei pe acțiune.

La 29 iulie 2008 administratorul societății pe acțiuni „Edilitar” le-a prezentat scrisoarea nr.6 înregistrată cu nr.1349 la Banca Comercială „Eximbank” societate pe acțiuni - brokerul care urma să efectueze tranzacția, prin care și-a retras cererea de vânzare a 1223 de acțiuni ale societății pe acțiuni „Macara” la prețul de 20,90 lei.

Mai indică reclamantii că, la 15 martie 2009, au aflat că în perioada lunii decembrie 2008 administratorul Avramioti Vasiliu, acționând în numele societății, a înstrăinat acțiunile în număr de 1223 deținute de către societatea pe acțiuni „Macara” la prețul de 20,90 lei în cadrul ofertei publice anunțate de către Neghină Marin.

Comisia Națională a Pieții Financiare fiind sesizată în acest sens prin scrisoarea nr.02-1382 din 23 aprilie 2009, a constatat că, în baza documentelor prezentate de brokerul Banca Comercială „Eximbank-Gruppo Veneto Banca societate pe acțiuni, care a deservit oferta publică cu valorile mobiliare emise de societatea pe acțiuni „Macara”, Avramioti Vasiliu acționând în calitate de administrator al societății pe acțiuni „Edilitar”, la 29 iulie 2008 a înaintat brokerului cerere privind anularea contractului nr.18/08 din 16 mai 2008 și a ordinului nr. 15/08 din 16 mai 2008 prin care a propus spre vânzare 1223 acțiuni, iar prin cererea sa din 22 decembrie 2008 a solicitat anularea cererii din 29 iulie 2008, astfel exprimând acordul de a vinde acțiunile deținute de societate în capitalul social al societății pe acțiuni „Macara”.

Afirmă că, Avramioti Vasiliu nefiind ales de către organul electiv al societății și numit în postura de administrator în condițiile legii, și-a asumat în mod samavolnic atribuțiile organului executiv în postura de administrator al societății pe acțiuni „Edilitar”, circumstanță care condițiile art. 227 alin.(2), lit. c) Cod Civil, impune nulitatea absolută a tranzacției.

Un alt temei privind declararea nulității tranzacției cu privire la înstrăinarea a 1223 acțiuni deținute de către societatea pe acțiuni „Edilitar” în capitalul social al societății pe acțiuni „Macara”, în cadrul ofertei publice declarate de către Neghină Marin, îl constituie faptul că, tranzacția menționată a fost înregistrată în perioada de acțiune a Hotărârii Comisiei Naționale a Pieții Financiare potrivit căreia - pct.11. de rînd cu stabilirea altor condiții obligatorii spre executare, a fost sistată efectuarea ofertei publice de procurare a acțiunilor emise de societatea „Macara”, declarată de către acționarul Neghină Marin.

Menționează că, la 19 iunie 2008, acționând la plîngerea acționarilor societății pe acțiuni „Macara”, precum și în scopul protejării drepturilor și intereselor legitime ale

acestora, în vederea preîntâmpinării unor eventuale tranzacții dolosive, prin Hotărîrea CNPF 27/5-0 a fost dispusă suspendarea circulației valorilor mobiliare emise de societatea pe acțiuni „Macara” pe termen de 6 luni. Drept urmare al controlului efectuat a fost confirmat caracterul încălcărilor invocate acțiuni soldate cu adoptarea Hotărîrii CNPF nr.34/1 din 18 iulie 2008, potrivit căreia - pct.11. de rînd cu stabilirea altor condiții obligatorii spre executare, a fost sistată efectuarea ofertei publice de procurare a acțiunilor emise de societatea pe acțiuni „Macara”.

Prin încheiere Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2008 Hotărîrea CNPF nr.34/1 din 18 iulie 2008, a fost dispusă suspendarea executării Hotărîrii CNPF nr.34/1 din 18 iulie 2008 pentru perioada examinării litigiului. Ulterior, prin hotărîrea CNPF nr. 62/1 din 26 decembrie 2008, a fost dispusa abrogarea Hotărîrii CNI nr. 37/8 din 07 august 2008.

A menționat că, la înregistrarea rezultatelor ofertei publice, factorii de decizie din cadrul CNPF nu au luat în considerație Decizia Curții Supreme de Justiție din 26 noiembrie 2008, prin care s-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2008 privind contestarea hotărîrii CNPF nr. 34/1 din 18 iulie 2008.

Mai menționează că, Neghină Marin a permis înregistrarea în mod ilegal a tranzacțiilor cu privire la procurarea valorilor mobiliare ale societății pe acțiuni „Macara” potrivit ofertei publice înregistrată la 03 aprilie 2008.

Prin încheierea judecătoreiei Căușeni din 02 iulie 2010 cererea de chemare în judecată înaintată de Răul Vadim și Donțu Oleg a fost scoasă de pe rol în temeiul art. 267 alin. g) Cod de Procedură Civilă.

Prin încheierea judecătoreiei Căușeni din 19 iunie 2012, a fost anulată încheierea din 02 iulie 2010, cu repunerea pe rol a cererii de chemare în judecată înaintată de Răul Vadim și Donțu Oleg.

Prin încheierea din 02 august 2012 cererea de chemare în judecată înaintată de Răul Vadim și Donțu Oleg a fost scoasă de pe rol în temeiul art. 166 alin. 5, art. 267 lit. c) și art. 268 alin. 3 Cod de Procedură Civilă.

Prin decizia Curții de Apel Bender din 28 noiembrie 2012 s-a admis apelul declarat de către Răul Vadim și Donțu Oleg, casată încheierea judecătoreiei Căușeni din 02 august 2012 privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, cu restituirea pricinii spre judecare în instanța de fond.

Prin hotărîrea judecătoreiei Căușeni din 07 februarie 2014 cererea de chemare în judecată înaintată de Răul Vadim și Donțu Oleg împotriva societății pe acțiuni „Edilitar” Neghină Marin și Comisia Națională a Pieții Financiare și intervenientul accesoriu Banca Comercială „Eximbank” cu privire la declararea nulității absolute a actului juridic, s-a admis integral.

Prin decizia Curții de Apel Bender din 12 iunie 2014 s-a respins apelul declarat de Neghină Marin și Banca Comercială „Eximbank” societate pe acțiuni.

S-a menținut fără modificări hotărîrea judecătoreiei Căușeni din 07 februarie 2014.

La 21 noiembrie 2014 recurentul avocatul Iudin Gheorghe în interesele recurentului Neghină Marin a declarat recurs împotriva hotărîrilor judecătorești solicitînd casarea acestora, și emiterea unei noi decizii prin care acțiunea înaintată să fie respinsă ca neîntemeiată și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, nu a fost motivată presupusa încălcare a normelor imperative ale legii ce ar fi dus la nulitatea absolută a actului juridic.

Susține că, instanțele investite cu judecarea fondului nu au intrat în esența cauzei, indicînd doar asupra achizițiilor valori mobiliare la preț mai mare, pe cînd obiectul litigiului este un act juridic prin care societate pe acțiuni „Edilitar” a înstrăinat valori mobiliare. Totodată instanța de apel nu a indicat care este relevanța și aplicabilitatea la caz a prevederilor art.12 alin. 1) și 2) din Legea privind piața valorilor mobiliare.

Mai susține că, afirmația instanței de apel privind achiziționarea valorilor mobiliare la preț mai mic decît valoarea de piață, nu corespunde realității și nu are acoperire probatorie în dosar.

Afirmă că, prețul din oferta publică este reglementat expres în art. 21 alin. 4)-44) din Legea privind piața valorilor mobiliare, fapt ce relevă că oferta publică efectuată nu putea fi anunțată la preț mai mic decît prețul de piață.

În motivarea soluției sale instanța a făcut o afirmație neacoperită prin probe la dosar atunci cînd a indicat asupra cauzării vreunui prejudiciu, fără ca să fie dovedită valoarea de piață a acțiunilor. Argumentul privind producerea prejudiciului prin tranzacția defectuoasă este irelevant pentru nulitatea absolută, iar legea oferă alte remedii pentru repararea prejudiciului cauzat de organul executiv în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu.

Indică că interpretarea dată de către instanțele ierarhic inferioare atentează principiul puterii de lege a contractului între părți. La examinarea cauzei în fond eronat s-au interpretat prevederile art. 12 alin. 1) și 3) din Legea privind piața valorilor mobiliare, art. 73,74 din Legea nr. 1134 din 02 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni și în mod eronat a aplicat prevederile art. 220 Cod Civil.

Mai indică că s-a confundat vînzarea cu achiziția, iar instanța de apel a invocat doar un presupus prejudiciu bazat pe o achiziția a valorilor mobiliare la preț mai mare de piață, deși la materialele dosarului nu există nici o probă privind valoarea de piață a acțiunilor societății pe acțiuni „Macara”.

Prin referința depusă la 23 decembrie 2014 avocatul Caciur Alexandru care acționează interesele lui Răul Vadim și Donțu Oleg a indicat că nu poate fi justă afirmația recurentului precum că nu a participat la examinarea cauzei în fond și nici în apel și precum că decizia instanței de apel a fost recepționată la 23 noiembrie 2014, or Curtea de Apel Bender a fost desființată la sfîrșitul lunii iulie 2014 și este evident că nu putea expedia careva corespondență peste cinci luni de la momentul cînd a încetat să mai existe.

Consideră că la cererea de recurs urma a fi anexat originalele atît a plicului de recepționare a deciziei cît și a scrisorii de însoțire.

Totodată indică și faptul că recurentul nu a indicat expres care sunt temeiurile prevăzute de art. 432 alin. 2), 3) Cod de procedură Civilă.

Instanțele ierarhic inferioare au examinat minuțios și obiectiv circumstanțele cauzei, fără a admite derogări de la prevederile legii materiale și procesuale.

Susține că, recursul declarat este tardiv și neîntemeiat.

Instanța de recurs constată că la materialele dosarului nu există careva probe certe care ar confirma data recepționării deciziei, deci constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și recursul declarat la 21 noiembrie 2014, este depus în termen, potrivit prevederilor art. 434 Cod de Procedură Civilă.

În conformitate cu art.432 Cod de Procedură Civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Analizând modul în care recurentul și-a exercitat dreptul la recurs, Colegiul consideră recursul declarat de avocatul Iudin Gheorghe în interesele recurentului Neghină Marin drept inadmisibile din următoarele motive.

Potrivit art. 437 alin.(1) lit. f) Cod de Procedură Civilă cererea de recurs trebuie să conțină, printre altele, esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate”. Totodată, participanții la proces sunt în drept să declare recurs numai în cazul în care invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) sau (4) Cod de Procedură Civilă. Astfel, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Colegiul constată că argumentele invocate de recurent în cererea de recurs vizează temeinicia deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond și ar putea fi încadrate temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) Cod de Procedură Civilă, aplicabil doar procedurii de apel. Asemenea temei nu se regăsește în art. 432 Cod de Procedură Civilă aplicabil recursului.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de Procedură Civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de Procedură Civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de Procedură Civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cu referire la argumentul recurentului privind aplicarea eronată de către instanțele judecătorești inferioare a normelor de drept material, Colegiul menționează că în cererea de recurs nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă.

Colegiul reține că acest argument al recurentului poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Potrivit prevederilor art. 442 Cod de Procedură Civilă alin. (1) instanța de recurs judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor

Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva deciziei pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.

Colegiu civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării apelului, asupra căror deja instanța de apel s-a pronunțat veridic.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de avocatul Iudin Gheorghe în interesele recurentului Neghină Marin nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de Procedură Civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 ,art. 433 lit. a) Cod de Procedură Civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de avocatul Iudin Gheorghe în interesele recurentului Neghină Marin se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorii,

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Dumitru Mardari